

Uusia kirjoja.

Sadhu Sundar Singh: Todellisuuden etsintä. Arvi A. Karisto O. Y. Hinta 10:—.

Petyin lukiessani tämän kirjan. Kaunis kuvani Sundar Singhistä, jonka olin saanut lukiessani hänen aikaisempia teoksiaan, himmeni nyt, kun luin hänen ajatuksiaan itämaisista uskonnoista. Olin pitänyt häntä miltei ruusuristiläisenä kristittynä (kts. kirjaani »Alempi ja ylempi jooga», viim. luku), henkisesti kokeneena mystikkona, mutta huomaan nyt, että hän kristittynä sittenkin on ahdasmielinen. Ehkä hänen suuri euromalainen matkansa vaikutti häneen epäedullisesti. Joka tapauksessa hän tässä kirjassaan puhuu hindulaisuudesta, buddhalaisuudesta ja muhamettilaisuudesta tavalla, jota ei odottaisi henkilöitä, joka on syntyään itämaalainen. Luulisi pikemmin, että tietämätön kristitty lähetyssaarnaaja sokeassa oikeaoppisuudessaan langettaa vanhurskaan tuomionsa pakanain yli. Ei yksikään euromalainen orientalisti puhu niin ajattelemattomia sanoja esim. jälleensyntymisestä kuin Sadhu Sundar Singh tässä kirjassaan.

P. E.

Will R. Garver: Kolmannen asteen veli. Engl. suom. Kyllikki Aspelin-Ignatius. Kustantanut Mystica. Hinta 35:—, sid. 45:—.

Tätä romaania ei arvostelijan tarvitse kehua, sillä jokainen lukija huomaa sen ansiot. Se on kaunis tarina muutamien toisiaan rakastavien parien henkisestä kehityksestä ja heidän ihmeellisistä kokemuksistaan erään salaperäisen veljeskunnan yhteydessä. Ja se on samalla yhtä opettavainen kuin kaunis. Mutta kaikki lukijat ehkeivät huomaa, missä kirjan heikkous piilee. Tekijä, joka silminnähävästi tietää paljon okkultismista, ei ole niin syvästi perehtynyt Valkoisen Veljeskunnan elämään, että hän osaisi oikein arvostella sen menettelytapoja erilaisissa tilanteissa. Niinpä hän tekee sen jäsenistä salaisia sotavehkeilijöitä, vakoilijoita y. m. Eräs tunnettu adepti, kreivi de St. Germain, esitetään suorastaan suuren euromalaisen sodan tuntemattomana johtajana (kirja on kirjoitettu kolmattakymmentä vuotta sitten, jolloin maailmansotaa vain aavisteltiin). Tämä todistaa, että tekijä näkemyksissään lankesi siihen Faust-kiusaukseen, jota Goethe kuvaa runoelmansa toisessa osassa. Todellinen St. Germain, todellinen Valkoisen Veljeskunnan mestari ei sitä tekisi. He ovat Kristuksen rakkauden palvelijoita eivätkä käytä murhaa tai väkivaltaa työskennellessään Jumalan valtakunnan puolesta. Sitä vastoin on kyllä toisia veljeskuntia, jotka yksinomaan pahan ja tuskan avulla kasvattavat ihmiskuntaa; ja elämän tien kulkijat saavat aina rukoilla ja valvoa, etteivät kompastuisi varjon veljien asettamiin ansoihin. »Kolmannen asteen veli» on täten kirja, jonka tehtävä on panna lukijat ajattelemaan. Raikkaassa mielessä XVI luku esim. epäilemättä herättää inhoa. Mutta kun useimmat luvut ovat täynnä yleviä tunnelmia, tulee lukijan muuttaa kirjan heikkous omaksi vahvuudekseen, ja silloin tämä amerikkalainen romaani loppulukujensa räikeillä salatieteellisillä sotakuvauksilla tulee palvelleeksi rauhan ja rakkauden asiaa. Viimeinen loppu on taas ylevän ihana. Kaikkien totuudenetsijäin pitäisi tutustua tähän harvinaisen sisältörikkaaseen kertomukseen.

P. E.

